

Pradžia>Kreipimasis į teismą>ES ir nacionalinės teisės sistemos>Bendrieji nacionaliniai teismai

Bendrieji nacionaliniai teismai

Vokietija

Šiame skyriuje pateikiama informacija apie Vokietijos bendrosios kompetencijos teismų sistemą.

Bendrosios kompetencijos teismai. Įvadas

Jurisdikcija nagrinėti civilines bylas

Vietos teismai (vok. *Amtsgerichte*), kaip pirmosios instancijos teismai, nagrinėja civilines bylas – daugiausia tas, kuriose reikalavimo vertė yra ne didesnė negu 5 000 EUR. Kai kurias bylas, pvz., ginčus dėl nuomos, taip pat šeimos bylas ir bylas dėl išlaikymo, jie nagrinėja nepriklausomai nuo reikalavimo vertės. Vietos teismuose bylą nagrinėja vienas teisėjas.

Federalinių žemių teismai (vok. *Landgerichte*), kaip pirmosios instancijos teismai, nagrinėja visas civilines bylas, kurios nepriklauso vietos teismų kompetencijai. Tai paprastai būna ginčai, kurių reikalavimo vertė yra didesnė negu 5 000 EUR.

Iš esmės federalinių žemių teismuose bylą taip pat nagrinėja vienas teisėjas. Tačiau sudėtingas bylas ir itin svarbias bylas nagrinėja teisėjų kolegija, sudaryta iš trijų profesionalių teisėjų.

Federalinių žemių teismai, kaip **antrosios instancijos** teismai, nagrinėja apeliacinius skundus, kuriais apskundžiami vietos teismų civilinėse bylose priimti sprendimai. Apeliacinius skundus nagrinėja kolegija, kurią paprastai sudaro trys teisėjai.

Be to, federalinių žemių teismuose gali būti sudarytos **komercinių bylų kolegijos**. Jos pirmąją ir antrąją instanciją nagrinėja komercinius ginčus. Šias kolegijas sudaro vienas pirmininkaujantis teisėjas ir tarėjais dirbantys du verslininkai.

Aukštesnieji federalinių žemių teismai (vok. *Oberlandesgerichte*) paprastai yra antrosios instancijos teismai. Civilinėse bylose šie teismai sprendžia dėl apeliacinių skundų, kuriais apskundžiami federalinių žemių teismų sprendimai ir vietos teismų sprendimai šeimos bylose.

Aukštesniųjų federalinių žemių teismų kolegijas (vok. *Senate*) paprastai sudaro trys profesionalūs teisėjai. Tačiau civilinės bylos, kurios nekelia ypatingų sunkumų ir nėra priskiriamos itin svarbioms, taip pat gali būti perduodamos vienam teisėjui.

Aukščiausiasis bendrosios kompetencijos teismas yra **Federalinis Teisingumo Teismas** (vok. *Bundesgerichtshof*) – paskutinės instancijos teismas, nagrinėjantis kasacinius skundus tik teisės aspektais. Federalinio Teisingumo Teismo kolegijas sudaro penki profesionalūs teisėjai.

Jurisdikcija nagrinėti baudžiamąsias bylas

Pirmosios instancijos teismai

Teismų sistemos įstatymu (vok. *Gerichtsverfassungsgesetz – GVG*) nustatoma teismų jurisdikcija baudžiamosiose bylose. Vietos teismas yra pirmosios instancijos teismas baudžiamosiose bylose, nebent yra nustatyta federalinės žemės teismo arba aukštesniojo federalinės žemės teismo jurisdikcija (GVG 24 straipsnio 1 dalies 1–3 papunkčiai). Baudžiamųjų bylų teismo teisėjas priima nuosprendį dėl nusikalstamos veikos (GVG 25 straipsnis), jeigu:

byla nagrinėjama privataus kaltinimo tvarka

arba nesitikima, kad bus skiriama griežtesnė negu dvejų metų laisvės atėmimo bausmė.

Visais kitais atvejais sudaromas teismas su tarėjais (vok. *Schöffengericht*) (GVG 28 straipsnis), kurį sudaro vienas profesionalus teisėjas ir du tarėjai.

Šis teismas nagrinėja vidutinio sunkumo nusikaltimų bylas, kurios yra teisingos vietos teismui (GVG 24 straipsnio 1 dalis), nebent tokia byla priskirta baudžiamųjų bylų teismo teisėjui (GVG 25 straipsnis). Tai yra bylos, kuriose tikėtina bausmė yra laisvės atėmimas nuo dvejų iki ketverių metų. Prokuratūros prašymu teismas gali būti išplėstas (GVG 29 straipsnio 2 dalis), jeigu prokuratūra ir teismas mano, kad dėl bylos masto būtina įtraukti antrą teisėją.

Federalinės žemės teismo jurisdikcija reglamentuojama GVG 74 straipsnio 1 dalyje. Šioje nuostatoje teigiama, kad federalinės žemės teismas nagrinėja visus nusikaltimus, kurie nepriklauso vietos teismo arba aukštesniojo federalinės žemės teismo jurisdikcijai, t. y. tas bylas, kuriose tikimasi ilgesnės laisvės atėmimo bausmės.

Vokietijos baudžiamajame kodekse (vok. *Strafgesetzbuch*) atskirai reglamentuojami baudžiamieji nusižengimai (*Vergehen*) ir nusikaltimai (*Verbrechen*).

Nusikaltimas yra veika, už kurią įstatymu nustatyta minimali vienu metų laisvės atėmimo bausmė. Todėl nusikaltimai yra sunkesni negu baudžiamieji nusižengimai.

Federalinės žemės teismas nagrinėja visas nusikalstamas veikas, kurių atveju tikėtina bausmė viršija ketverius metus laisvės atėmimo (GVG 74 straipsnio 1 dalies antro sakinio pirma dalis). Šis teismas taip pat turi jurisdikciją, jeigu prokuratūra nusprendžia perduoti bylą federalinės žemės teismui dėl bylos ypatingos svarbos, nors įprastai jurisdikciją turėtų vietos teismas.

Baudžiamąsias bylas federalinės žemės teisme pirmąją instanciją nagrinėja didžioji baudžiamųjų bylų kolegija (vok. *Große Strafkammer*), kurią paprastai sudaro trys teisėjai ir du tarėjai. Pagal GVG 76 straipsnio 2 dalį didžioji baudžiamųjų bylų kolegija pradėdant teisminį bylos nagrinėjimą arba nustatant teismo bylos nagrinėjimo datą gali nuspręsti, kad bylą nagrinės tik du teisėjai ir du tarėjai.

Aukštesnysis federalinės žemės teismas turi jurisdikciją pirmąją instanciją nagrinėti nusikalstamas veikas, išvardytas GVG 120 straipsnio 1 ir 2 dalyse, iš kurių dauguma susijusios su grėsme Vokietijos Federacinės Respublikos saugumui arba egzistavimui. Federalinio Teisingumo Teismo baudžiamųjų bylų kolegiją (vok. *Strafsenat*) gali sudaryti penki teisėjai, įskaitant pirmininkaujantį teisėją. Tačiau pradėjusi nagrinėti bylą baudžiamųjų bylų kolegija gali nuspręsti, kad bylą gali nagrinėti trys teisėjai, įskaitant pirmininkaujantį teisėją, nebent dėl bylos masto ar sudėtingumo reikia, kad ją nagrinėjant būtina dalyvautų dar du teisėjai (GVG 122 straipsnio 2 dalies pirmas ir antras sakiniai).

Apeliaciniai skundai

Federalinės žemės teismas nagrinėja apeliacine tvarka apskųstus vietos teismo sprendimus (Baudžiamojo proceso kodekso [vok. *Strafprozessordnung*, StPO] 312 straipsnis), apeliacinį skundą nagrinėja mažoji baudžiamųjų bylų kolegija (*Kleine Strafkammer*) (GVG 76 straipsnio 1 dalis), kurią sudaro vienas profesionalus teisėjas ir du tarėjai. Jeigu apeliacine tvarka apskundžiamas išplėstinio teismo, dirbančio su tarėjais, sprendimas, įtraukiamas antras profesionalus teisėjas (GVG 76 straipsnio 6 dalis). Be to, pagal StPO 335 straipsnį vietoje paprasto apeliacinio skundo galima pateikti kasacinį skundą („peršokamasis skundas“, vok. *Sprungrevision*).

Kasaciniu skundu (vok. *Revision*) galima apskųsti bet kurį federalinės žemės teismo sprendimą arba pirmąją instanciją priimtą aukštesniojo federalinės žemės teismo sprendimą (StPO 333 straipsnis). Federalinis Teisingumo Teismas yra kasacinės instancijos (vok. *Revisionsinstanz*) teismas, kompetentingas

nagrinėti visas aukštesniojo federalinės žemės teismo nutartis ir federalinės žemės teismo didžiųjų baudžiamųjų bylų kolegijų nutartis (GVG 135 straipsnio 1 dalis). Federalinio Teisingumo Teismo kolegijos nutartis dėl kasacinių skundų priima dalyvaujant penkiems profesionaliems teisėjams, įskaitant pirmininkaujantį teisėją. Skundus dėl federalinių žemių teismų (kitų) sprendimų nagrinėja aukštesnieji federalinių žemių teismai.

Susijusios nuorodos

Federalinis Teisingumo Teismas

Paskutinis naujinimas: 14/05/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.